18/01/2019

# Εικοσιεννέα Άγιοι που σχετίζονται ή πέρασαν από την Εύβοια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χαλκίδος

**Ο επίσημος διαδικτυακός ιστοτόπος της Ιεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ιστιαίας και Βορείων Σποράδων** αναφέρεται αναλυτικά εις την Τοπικήν Αγιολογίαν της αυτής Ιεράς Μητροπόλεως, καταγράφοντας τους παρακάτω 29 Αγίους της Εκκλησίας μας, οι οποίοι αμέσως ή εμμέσως σχετίζονται με τα ιερά τα χώματα της Εύβοιας ή πέρασαν από αυτά κατά τη διάρκεια του βίου τους.

### 1. Απόστολος Παύλος

Από άποψη αγιολογική ο Απόστολος Παύλος σχετίζεται με την Εύβοια, διότι πέρασε από τον Πορθμό του Ευρίπου κατά την Β΄ αποστολική του περιοδεία διαπλέοντας το Βόρειο και Νότιο Ευβοϊκό κόλπο. Σε ανάμνηση αυτού του γεγονότος καθιερώθηκε από το 1965 από τον Μητροπολίτη Χαλκίδος Γρηγόριο (Πλειαθό), η τέλεση Πανηγυρικού Εσπερινού κατά την εορτή των αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, στον προαύλιο χώρο του Ιερού Ναού

Ευαγγελιστρίας Κανήθου Χαλκίδος. Η μνήμη του Αποστόλου, τιμάται στις 29 Ιουνίου.

**2. Άγιος Μεθόδιος Ολύμπου**

Έζησε τον 3ο – 4ο αιώνα και μαρτύρησε το έτος 311 μ.Χ. στη Χαλκίδα. Είναι σπουδαίος εκκλησιαστικός συγγραφέας και η μνήμη του τιμάται στις 20 Ιουνίου.

**3. Άγιος Ρηγίνος ο Λεβαδεύς**

Καταγόταν από τη Λιβαδειά Βοιωτίας και έζησε κατά τον 4ο αιώνα. Έγινε Επίσκοπός της νήσου Σκοπέλου, η οποία εκκλησιαστικά υπάγεται στην Ιερά Μητρόπολη Χαλκίδος. Έλαβε μέρος στη Σύνοδο της Σαρδικής, ίσως και στην Α΄ Οικουμενική. Σφράγισε το βίο του μαρτυρικώς, αφού η τιμία κεφαλή του απετμήθη από τον ηγεμόνα της Ελλάδος. Η μνήμη του εορτάζεται πανηγυρικά στη Σκόπελο, την 25 Φεβρουαρίου.

**4. Όσιος Νίκων ο «Μετανοείτε»**

Γεννήθηκε σ’ ένα χωριό του Πόντου μεταξύ των ετών 920-925. Αφού εκάρη μοναχός πήγε σε πολλά μέρη και κήρυττε το λόγο του Θεού. Άρχιζε πάντα με την προσφιλή του λέξη «Μετανοείτε», η οποία συνδέθηκε για πάντα με το όνομά του. Στην Εύβοια ασχολήθηκε, όπως έπραττε παντού, με το κήρυγμα. Έλαβε αφορμή από το φαινόμενο της παλίρροιας και μίλησε «Περί της ρευστότητας και μεταβλητότητας του εγκοσμίου βίου και περί των ασταθών τρόπων των ακαταστάτων ανθρώπων». Τόπος από όπου κήρυττε ήταν το υψηλό φρούριο του Ευρίπου (Χαλκίδος). Θαυματούργησε σώζοντας ένα παιδί που έπεσε από ψηλά από το φρούριο. Όλοι νόμιζαν ότι σκοτώθηκε. Όταν συνήλθε το παιδί είπε: Δεν σκοτώθηκα γιατί με κράτησε αυτός ο μοναχός που λέει «Μετανοείτε». Επίσης θεράπευσε μία δαιμονόπληκτη γυναίκα για τη θεραπεία της οποίας προσευχήθηκε δημόσια με τη συμμετοχή του λαού. Η μνήμη του τιμάται στις 26 Νοεμβρίου.

**5. Όσιος Χριστόδουλος της Πάτμου**

Γεννήθηκε στη Νίκαια της Βιθυνίας στις αρχές της 11ης εκατονταετηρίδας. Έγινε μοναχός. Πήγε προσκυνητής στους Αγίους Τόπους και μετά στην Κωνσταντινούπολη, όπου ζήτησε την άδεια του αυτοκράτορα να ιδρύσει μονή στην Πάτμο επ’ ονόματι του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου. Η άδεια του εδόθη. Αλλά λίγο πριν τελειώσει η ανέγερση, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το έργο λόγω των επιδρομών των Τούρκων. Από την Πάτμο πήγε στην Εύβοια το 1092. Ασκήτευσε μέσα σε σπήλαιο στην άκρη της κωμόπολης της Λίμνης, όπου και εκοιμήθη με οσιακό τρόπο. Μετά την ανακομιδή του ιερού λειψάνου του, μετεφέρθη στην

Πάτμο, σύμφωνα με δική του επιθυμία, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Η μνήμη του εορτάζεται στις 16 Μαρτίου, η δε ανακομιδή του ιερού λειψάνου του την 21η Οκτωβρίου.

**6. Όσιος Νικόλαος ο Σικελιώτης**

Γεννήθηκε στη νήσο Σικελία, από την οποία πήρε και το όνομά του. Είναι άγνωστος ο χρόνος γεννήσεως και θανάτου του. Αγαπούσε τη μοναχική ζωή και οδηγήθηκε από την Πρόνοια του Θεού στη νήσο Εύβοια στο όρος Νεότακος (σήμερα λέγεται Σκοτεινή). Το μέρος που του υπεδείχθη δεν είχε νερό. Χτύπησε μία πέτρα και ανέβλυσε νερό. Έκανε και άλλα θαύματα. Όταν συνελήφθη από Αγαρηνούς και μεταφερόταν με πλοίο μαζί με πολλούς άλλους χριστιανούς υπήρχε κινδύνεψαν από τρικυμία και δίψα γιατί δεν πόσιμο νερό. Ο όσιος κατέπαυσε την τρικυμία και μετέβαλε τα αλμυρά νερά σε γλυκά για να πιουν οι επιβαίνοντες του πλοίου. Εξεπλάγησαν οι Αγαρηνοί από τα θαυμαστά γεγονότα και τον επανέφεραν στο μοναστήρι του και απελευθέρωσαν τους αιχμαλώτους. Αναπαύθηκε την 23 Αυγούστου, οπότε και εορτάζεται η μνήμη του.

**7. Όσιος Γρηγόριος ο εν Στρογγυλή των Λιχάδων**

Έζησε κατά τον 11ο αι. μ.Χ. και ήταν ασκητής στο νησάκι Στρογγυλή, το οποίο ανήκει στο συγκρότημα των Λιχαδονήσων στο Βορειοδυτικό άκρο της Ευβοίας. Η μνήμη του τιμάται στις 23 Ιουνίου.

**8. Όσιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας ο Χαλκιδεύς**

Σημαντικός εκκλησιαστικός συγγραφέας, που ασχολήθηκε ιδιαιτέρως με την ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Γεννήθηκε στη Χαλκίδα και ανεδείχθη Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος και Βουλγαρίας. Έζησε κατά τον 11ο αι. μ.Χ. και η μνήμη του τιμάται την 31 Δεκεμβρίου.

**9. Όσιος Ευθύμιος ο ασκητής και**

**10. Όσιος Δανιήλ ο «Στυλίτης»**

Οι ανωτέρω δύο Όσιοι, έζησαν κατά το 12ο αιώνα. Είναι άγνωστα τα έτη και ο τόπος γέννησής τους αλλά και κοίμησής τους. Ο μεν Ευθύμιος «διέλαμψε εν ασκήσει» σε μία πόλη της Ευβοίας, ο δε Δανιήλ ως Στυλίτης «εν τη νήσωω Ευβοίας». Εικάζεται ότι ασκήθηκε στην Ιερά Μονή Οσίου Ιωάννου του Καλυβίτου στα Ψαχνά Ευβοίας. Στο Συνοδικό αναφέρεται ότι ο μοναχός και ασκητής Δανιήλ, πέρασε τον οσιακό βίο του επί στύλου ή κίονος. Η αναγραφή και ο μακαρισμός του οσίου Ευθυμίου στο ως άνω «Συνοδικό» έχει ως εξής: «Ευθυμίου του οσιωτάτου

μοναχού και ασκητού του λάμψαντος εν πόλει της Ευβοίας, αιωνία ή μνήμη». Ο όσιος Ευθύμιος ο εν Ευβοία είναι άγνωστος στους Συναξαριστές και τα Μηνιαία. Η αναγραφή και ο μακαρισμός του οσίου Δανιήλ στο «Συνοδικό», αναφέρει «Δανιήλ του οσιωτάτου μοναχού και ασκητού του στυλίτου του εν Ευβοία πόλει μονή του Καλυβίτου ασκήσαντος, αιωνία ή μνήμη». Η μνήμη τους τιμάται την 11η Δεκεμβρίου.

**11. Άγιος Μιχαήλ ο Χωνιάτης**

Γεννήθηκε στα 1138 μ.Χ. στις Χώνες της Φρυγίας και σπούδασε στην Κωνσταντινούπολη, πλησίον του μεγάλου εκκλησιαστικού συγγραφέα και Αγίου, Ευσταθίου Θεσσαλονίκης. Χειροτονήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και εξελέγη Μητροπολίτης Αθηνών, ενώ απομακρύνθηκε από τον θρόνο του μετά την κατάληψη των Αθηνών από τους Βουργουνδίους εισβολείς του 1204 μ.Χ. Και μεταξύ των τόπων της εξορίας του ήταν και το νησί της Εύβοιας. Εκοιμήθη εν Κυρίω το 1222 μ.Χ. Αφήνοντας πλούσιο συγγραφικό έργο και φήμη οσίου, λογίου, πράου και ταπεινού ιεράρχου. Η μνήμη του τιμάται την 4η Ιουλίου.

**12. Άγιος Άνθιμος Αθηνών και Ευρίπου και Πρόεδρος Κρήτης ο Ομολογητής**

Ήταν Κρητικός στην καταγωγή. Κατά την περίοδο της Λατινοκρατίας της Ευβοίας και συγκεκριμένα κατά τα έτη 1339 -1366, ως Ιεράρχης της μητροπόλεως Ευβοίας (Χαλκίδος) διετέλεσε ο Μητροπολίτης Αθηνών και Ευρίπου Άνθιμος. Στο «Συνοδικό» της εν Κρήτη Επισκοπής Σουαρέτ (Ρεθύμνης) μακαρίζεται ως εξής: Ανθίμου μητροπολίτου Αθηνών και Ευρίπου και προέδρου Κρήτης του ομολογητού, αιωνία η μνήμη». Εκοιμήθη κατά το έτος 1371 μ.Χ.

**13. Όσιος Γεράσιμος Σιναΐτης ο Ευβοεύς**

Καταγόταν από την Εύβοια και διέλαμψε το 14ο αιώνα. ‘Ήταν πρώτος μαθητής του οσίου Γρηγορίου του Σιναΐτου, από το βίο του οποίου έγινε και σε εμάς γνωστός. Ήταν και αυτός Σιναΐτης. Θαύμαζε την υπερβολική αρετή του Γρηγορίου και έγινε μαθητής του. Έφθασε σε μεγάλο ύψος ασκητικής θεωρίας και πράξης. Έγινε συνεχιστής του έργου του διδασκάλου του και παράδειγμα των νηπτικών αρετών. Ο συγγραφέας του βίου του οσίου Γρηγορίου, Πατριάρχης Κων/πόλεως Κάλλιστος χαρακτηρίζει τον όσιο Γεράσιμο «Γνησιώτατον μαθητήν του οσίου Γρηγορίου», «αγιον», «μακάριον» και «σεβάσμιον». Η μνήμη του τιμάται στις 7 Δεκεμβρίου.

**14. Όσιος Ιωσήφ ο Ευβοεύς**

Έγινε γνωστός από τον «βίον καί τήν πολιτείαν του οσιου και θεοφόρου πατρός ημων Γρηγορίου του Σιναΐτου». Στο βίο του οσίου Γρηγορίου πρώτος μαθητής του αναφέρεται ο Γεράσιμος και δεύτερος ο Ιωσήφ, συμπατριώτης και σύντροφος του πρώτου. Κύριο έργο του υπήρξε ο συνεχής και επιτυχής αγώνας κατά των κακοδοξιών των Λατίνων. Δεν είχε επιστημονικές και φιλοσοφικές γνώσεις αλλά με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος κατατρόπωνε τους «σοφούς», αντιπάλους του και έφερε στην ορθόδοξο πίστη πολλούς Λατίνους. Η μνήμη του τιμάται την 24η Ιουλίου.

**15. Όσιος Σάββας ο νέος ο εν τω Άθω**

Με την Εύβοια σχετίζεται γιατί από την Κρήτη ήλθε στην Εύβοια, όπου και παρέμεινε επί διετία. Έζησε στα όρη και στις ερημιές της Εύβοιας, έτρωγε μία φορά την ημέρα βότανα, καρπούς αγρίων δένδρων και νερό. Έμεινε τελείως άγνωστος κατά την παραμονή του σαν ένας από τους κατοίκους της Ευβοίας. Η μνήμη του τελείται, σύμφωνα με την τάξη του Αγίου Όρους, την Β΄ Κυριακή του Ματθαίου (Κυριακή των Αγιορειτών Πατέρων).

**16. Τιμόθεος Μητροπολίτης Ευρίπου**

Γεννήθηκε το 1510 στον Κάλαμο Αττικής. Χειροτονήθηκε από τον Επίσκοπο Ωρωπού διάκονος και ιερέας. Όταν αναπαύθηκε ο Επίσκοπος Ωρωπού τον διαδέχθηκε. Αργότερα προήχθη σε αρχιεπίσκοπο Ευρίπου, περίπου κατά τα μέσα του 16ου αιώνα. Όταν ήταν Αρχιεπίσκοπος Ευρίπου έγινε από τον σουλτάνο Σελίμ Β’ διωγμός κατά των Χριστιανικών ναών, τους οποίους έκαναν τζαμιά. Ο αρχιεπίσκοπος Τιμόθεος ήλεγξε την απόφαση του σουλτάνου και διέτρεξε σοβαρό κίνδυνο. Η παράδοση αναφέρει ότι η σύζυγος του Τούρκου ενημέρωσε για τον κίνδυνο, τον παρότρυνε να φύγει και του χορήγησε μεγάλο χρηματικό ποσό. Ο Τιμόθεος αναγκάστηκε να παραιτηθεί και να πάει στην απέναντι Αττική ακτή, κοντά στη γενέτειρά του. Διώχθηκε και από εκεί και κατέφυγε στο όρος Πεντελικό. Έγινε κτήτορας της Μονής Πεντέλης, όπου και βρίσκεται η Τιμία Κάρα του. Η μνήμη του εορτάζεται την 16η Αυγούστου.

**17. Οσιομάρτυς Θεοφάνης**

Έζησε αρκετά χρόνια του βίου του στη Χαλκίδα και μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη το 1588 μ.Χ. Η μνήμη του τιμάται στις 8 Ιουνίου.

**18. Όσιος Συμεών ο ανυπόδητος και μονοχίτων**

Γεννήθηκε στο Βαθύρεμα της Αγιάς Θεσσαλίας, μεταξύ των ετών 1480 και 1490.

Αφού εκάρη μοναχός πήγε στο Άγιο Όρος. Από εκεί πήγε στο Πήλιο και στη θέση Φλαμούριο έκτισε μοναστήρι. Επί τριετία ασκήτευε ανυπόδητος και μονοχίτων σε όλες τις εποχές του έτους. Αφού τακτοποίησε τα της μονής του, ανέλαβε ιεραποστολικό έργο και γύριζε τον κόσμο. Ήλθε και στην Εύριπο (Χαλκίδα) κηρύττοντας το λόγο του Θεού. Οι λόγοι του στη Χαλκίδα είχαν μεγάλη απήχηση. Το παζάρι που γινόταν την Κυριακή πρωί κατάφερε να μεταφερθεί σε άλλη μέρα. Τόσο παρακολουθούσαν και πολλοί Τούρκοι και ήταν τόσο πειστικός ώστε να ζητούν και αυτοί να γίνουν Χριστιανοί. Οι Άρχοντες τότε ζήλεψαν, τον συνέλαβαν, τον αλυσόδεσαν και ετοίμαζαν ξύλα να τον καύσουν. Μεσολάβησε υπέρ του Οσίου η μητέρα του Τούρκου Κεχαγιά. Ο Όσιος εκλήθη σε απολογία. Και εκεί ήταν τόσο πειστικός που τον απελευθέρωσαν. Επέστρεψε στη Μονή Φλαμουρίου, όπου τον ακολούθησαν πολλοί Ευβοείς που έγιναν μοναχοί. Εκοιμήθη στις 19 Απριλίου 1594, ημέρα κατά την οποία τιμάται και η μνήμη του.

**19. Όσιος Δαβίδ ο εν Ευβοία**

Γεννήθηκε στα τέλη του 15ου αιώνα στην Γαρδινίτσα Λοκρίδος. Από μικρή ηλικία ονομαζόταν «Γέρων» για τη μεγάλη του φρόνηση. Διερχόμενος από τόπον εις τόπον έφθασε και στην Εύβοια. Εκεί βρήκε κατάλληλο μέρος για τους ασκητικούς του αγώνες στο όρος Ξηρό κοντά στο χωριό Ροβιές, πλησίον της Λίμνης Ευβοίας. Εκεί έκτισε μονή στα μέσα της 16ης εκατονταετηρίδας. Η μονή ακμάζει μέχρι σήμερα στο όνομα του Οσίου Δαυΐδ του Γέροντος. Από τη Μονή έφευγε, δίδασκε τον κόσμο, θαυματουργούσε και πάλι επέστρεφε. Προείδε το θάνατό του, έδωσε συμβουλές στους μοναχούς και αναπαύθηκε εν Κυρίω την 1η Νοεμβρίου, οπότε και τελείται η μνήμη του. Στη Ιερά Μονή του φυλάσσονται τα ιερά του λείψανα.

**20. Οσιομάρτυς Γεράσιμος ο Μεγαλοχωρίτης**

Σχετίστηκε με την Εύβοια, περνώντας από αυτήν προ της αμετάκλητης απόφασής του να ομολογήσει μέχρι μαρτυρίου την πίστη του στο Χριστό, την οποία αρχικά απαρνήθηκε σε παιδική ηλικία και ασπάστηκε τον Ισλαμισμό. Με σουλτανική αποστολή περιόδευσε πολλές χώρες και πόλεις μεταξύ αυτών και την Εύβοια και επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη. Μετανόησε για το αμάρτημά του, δραπέτευσε από την Κωνσταντινούπολη και έζησε επί τριετία με νηστείες, αγρυπνίες, προσευχές και θερμά δάκρυα. Επέστρεψε και τότε συνελήφθη. Επί 15 ημερονύκτια υπεβλήθη σε βασανισμούς και κατόπιν του απέκοψαν την κεφαλή σε ηλικία 25 χρονών, στις 3 Ιουλίου 1812, οπότε και τελείται η μνήμη του.

**21. Όσιος Ιωάννης ο Ρώσος, ο νέος Ομολογητής**

Γεννήθηκε σε χωριό της Μ. Ρωσίας πιθανόν το έτος 1690. Κατά το Ρωσοτουρκικό

πόλεμο του 1711 ήταν στρατιώτης και πιάστηκε αιχμάλωτος. Πουλήθηκε σε Οθωμανό αξιωματικό που τον έφερε κοντά στην γενέτειρά του, στο Προκόπι της Μικράς Ασίας. Εκεί Πιεζόταν να αλλάξει την πίστη του. «Σου παραδίδω το κεφάλι μου έλεγε. Όχι την πίστη μου!» Κρυφά πήγαινε στην εκκλησία προσευχόταν και κοινωνούσε. Προείδε το τέλος του και ζήτησε να κοινωνήσει. Ο ιερέας του έστειλε την κοινωνία μέσα σε μήλο. Παρέδωσε την αγία ψυχή του στις 27 Μαΐου 1730. Όταν έγινε η ανακομιδή το ιερό του λείψανο ευρέθη ακέραιο και αδιάφθορο. Αυτό κατέπληξε τους πάντες. Το 1924, με την ανταλλαγή των πληθυσμών οι Προκοπιείς έφεραν το άγιο Λείψανό του στο Προκόπιο Ευβοίας, όπου κτίσθηκε προσφυγικός συνοικισμός. Στην αρχή το άγιο Λείψανο τοποθετήθηκε στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Αργότερα κτίσθηκε ναός στο όνομα του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου και μεταφέρθηκε εκεί το λείψανό του. Ο Ιερός Ναός αυτός, με το άγιο Λείψανο αποτελεί κέντρο προσκυνήματος. Ο Όσιος Ιωάννης με τη χάρη του θεού θαυματουργεί. Η μνήμη του εορτάζεται την 27η Μαΐου.

**22. Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός**

Ιερομόναχος, προερχόμενος από την Ιερά Μονή Φιλοθέου του Αγίου Όρους, ο οποίος κήρυξε το λόγο στους τουρκοκρατούμενους Έλληνες. Υπήρξε εθνομάρτυς και διδάσκαλος του Γένους και κήρυξε το λόγο του Θεού και στη Σκόπελο των Βορείων Σποράδων. Η μνήμη του τιμάται στις 24 Αυγούστου.

**23. Όσιος Ιερόθεος ο εκ Καλαμών**

Καταγόταν από τον Κάλαμο Πελοποννήσου. Γεννήθηκε το έτος 1686. Έγινε μοναχός στην Ιερά Μονή Ιβήρων Αγίου Όρους, αλλά η αγάπη τον έκανε να ακούσει τις παρακλήσεις των Σκοπελιτών και να φύγει μαζί με άλλους μοναχούς, να πάει στη Σκόπελο και να μείνει εκεί οκτώ χρόνια. Δίδασκε στο σχολείο, κήρυττε στην εκκλησία, εξομολογούσε τους πιστούς, μελετούσε τις θείες γραφές και προσευχόταν. Μετά, θέλοντας να ησυχάσει και να ζήσει εντονότερα την ασκητική ζωή και αφιέρωση στο Θεό, πήγε στο ερημονήσι Γιούρα, μαζί με το μαθητή του Μελέτιο. Ασθένησε για λίγες ημέρες και άφησε την πρόσκαιρη ζωή στις 13 Σεπτεμβρίου 1745. Η τίμια κάρα του βρίσκεται στην ιερή μονή Ιβήρων. Η μνήμη του τελείται στις 13 Σεπτεμβρίου.

**24. Όσιος Νικόδημος ο Αγιορείτης**

Καταγόταν από τη Νάξο. Νεαρός, μόνασε στο Άγιο ¨Ορος. Ήταν πολυγραφότατος συγγραφέας, κύριος εκπρόσωπος του αναγεννητικού κινήματος των «Κολλυβάδων» Πατέρων. Έγραψε πολλά θεόπνευστα και ψυχωφελή βιβλία. Επί ένα διάστημα μόνασε στη νήσο Σκυροπούλα παρά την Εύβοια. Επέτρεψε στο Άγιο

Όρος, όπου και εκοιμήθη στις Καρυές την 14η Ιουλίου, οπότε τελείται και η μνήμη του. Η τίμια κάρα του βρίσκεται στις Καρυές του Αγίου Όρους.

**25. Όσιος Νήφων, ο νέος Κοινοβιάρχης**

Πρόσωπο σημαντικό, εκφραστής και φορέας του Κολλυβαδικού αναγεννητικού κινήματος του 18ου αι. μ.Χ. Μοναχός στο Άγιο Όρος αρχικά, μετά το ξέσπασμα της έριδας των κολλύβων στο Άγιο Όρος έφυγε και ίδρυσε την ιστορική Ιερά Μονή Ευαγγελιστρίας Σκιάθου. Εκοιμήθη το 1809 και η μνήμη του τιμάται στις 28 Δεκεμβρίου.

**26. Άγιος Νεκτάριος ο Πενταπόλεως**

Γεννήθηκε στη Σηλυβρία Θράκης το έτος 1846. Έγινε επίσκοπος της Πενταπόλεως Αιγύπτου. Στην Εύβοια εκήρυξε το λόγο του Ευαγγελίου επί τρία σχεδόν έτη. Από τις 15 Φεβρουαρίου 1891 έως τις 19 Αυγούστου 1893, ως Ιεροκήρυξ της νήσου, αφού είχε εκδιωχθεί άδικα από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας. Περιερχόταν τις πόλεις και τα χωριά της εκτεταμένης νήσου Ευβοίας και έπειθε με το κήρυγμά του τους πιστούς. Αγαπήθηκε πολύ από τον Ευβοϊκό λαό ο οποίος λυπήθηκε για τη μετάθεσή του. Ίδρυσε στην Αίγινα την Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος που τώρα φέρει το όνομά του. Εκοιμήθη στις 9 Νοεμβρίου 1920. Στην Ιερά Μονή του σώζονται τα θεία λείψανά του, που πνέουν ευωδία και θαυματουργούν. Διακηρύχθηκε επισήμως η Αγιότητά του στις 20 Απριλίου 1961 με σχετική πράξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Εορτάζεται δύο φορές το χρόνο. Στις 9 Νοεμβρίου και στις 3 Σεπτεμβρίου ημέρα ανακομιδής των σεπτών του λειψάνων.

**27. Όσιος Νεόφυτος**

Υπήρξε μοναχός της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου του Αγίου Όρους και προσμονάριος αυτής, σε παλαιό Μετόχιό της στην Λίμνη Ευβοίας. Η μνήμη του τιμάται στις 21 Ιανουαρίου.

**28. Όσιος Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης και Ευβοεύς**

Ο όσιος Πορφύριος, κατά κόσμον Ευάγγελος Μπαϊρακτάρης, γεννήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1906, στο χωριό Άγιος Ιωάννης Αλιβερίου. Στα δώδεκά του χρόνια έφυγε κρυφά για το Άγιον Όρος και η χάρις του Θεού τον οδήγησε στην καλύβη του Αγίου Γεωργίου Καυσοκαλυβίων και έγινε μοναχός σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών. Στα δεκαεννέα του χρόνια ο Γέροντας αρρώστησε πολύ σοβαρά, γεγονός που τον ανάγκασε να εγκαταλείψει το Άγιον Όρος, επέστρεψε στην Εύβοια, όπου εγκαταβίωσε στη Μονή του Αγίου Χαραλάμπους Λευκών και το 1926, χειροτονήθηκε ιερέας. Στην Ι. Μονή Αγίου Χαραλάμπους έζησε δώδεκα χρόνια,

διακονώντας τους ανθρώπους ως πνευματικός και εξομολόγος, και τρία χρόνια στην Άνω Βάθεια, στην εγκαταλελειμμένη Μονή του Αγίου Νικολάου. Το 1940 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, όπου ανέλαβε καθήκοντα εφημερίου και πνευματικού στην Πολυκλινική Αθηνών. Το καλοκαίρι του 1979 εγκαταστάθηκε στο Μήλεσι, όπου αξιώθηκε να δει την θεμελίωση του Καθολικού της Μονής Μεταμορφώσεως, στις 26 Φεβρουαρίου 1990 μ.Χ. Τον Ιούνιο του 1991, προαισθανόμενος το τέλος του, και μη θέλοντας να κηδευθεί με τιμές, αναχώρησε για το καλύβι του Αγίου Γεωργίου στα Καυσοκαλύβια του Αγίου Όρους και παρέδωσε το πνεύμα του στον Κύριο το 1991, το πρωί της 2ας Δεκεμβρίου, ημέρα κατά την οποία τιμάται και η ετήσια μνήμη του.

**29. Όσιος Ιάκωβος (Τσαλίκης) ο νέος, ο εν Ευβοίας ασκήσας**

Ο όσιος και θεοφόρος ούτος Πατήρ εγεννήθη την 5ην Νοεμβρίου 1920 εν Λιβισίω της Μάκρης της Μικράς Ασίας και εξ απαλών ονύχων τα ιερά γράμματα οίδεν, παρά των ευσεβών μικρασιατών γονέων του διδαχθείς και δια βίου εφύλαξε εν τη καρδία του τα μαρτύρια του Θεού και την καλήν παρακαταθήκην. Εκ της παιδικής του ηλικίας, ηγάπησε τον Νυμφίον Χριστόν και ουδέν των του βίου τούτου τερπνών προυτίμησε της αγάπης Αυτού. Εγκατεβίωσε εις την Ιεράν Μονήν του Οσίου Δαυΐδ του Γέροντος του θαυματουργού επί τεσσαρακονταετίαν όλην ασκηθείς και καλλιεργήσας το άγονον της ερήμου ταις των δακρύων του ροαίς και τοις ιδρώσι των πολλών του πνευματικών αγώνων. Εβίωσε τον παρθενικόν βίον ως άγγελος, την υπακοήν τω προεστώτι και πάση τη εν Χριστώ Αδελφότητι, ως γνήσιον «τέκνον υπακοής» (Α Πετρ. α , 14) και την τελείαν ακτημοσύνην, ως απελεύθερος Χριστού, «ως μηδέν έχων και τα πάντα κατέχων» (Β Κορ. στ , 10).

Νηστεία, αγρυπνία, προσευχή, ουράνια χαρίσματα έλαβεν, έτι ζων. Πολλοί δε εισιν μάρτυρες τούτων.

Παρά του αειμνήστου Μητροπολίτου Χαλκίδος κυρού Γρηγορίου (Πλειαθού) έλαβε τον πρώτον και δεύτερον βαθμόν της αγίας Ιερωσύνης, ενώ παρά του επίσης αειμνήστου Μητροπολίτου Χαλκίδος κυρού Χρυσοστόμου Α (Βέργη) εχειροθετήθη Αρχιμανδρίτης και διωρίσθη Ηγούμενος της Ιεράς Μονής, εν έτει 1975, διακονήσας θεοφιλώς εις την πολυεύθυνον θέσιν ταύτην έως της κοιμήσεώς του.

Αμφότεροι δε οι άγιοι κατά τα ως άνω εξωνομασθέντες Ιεράρχαι εθεώρουν ιδιαιτέρως ενάρετον τον Γέροντα Ιάκωβον και ευθαρσώς ωμίλουν περί της αγιότητος Αυτού.

Ως Ιερεύς ο θεσπέσιος προσέφερε καθημερινώς σχεδόν την αναίμακτον Ιερουργίαν, υπέρ των ιδίων αμαρτημάτων και των του λαού αγνοημάτων, εν τη Ιερά Μονή,

αλλά και εις δυσπρόσιτα χωρία της Περιφερείας, στερούμενα Εφημερίων, ενώ καθ’ εκάστην νύκτα διέτριβε επί ώρας προσευχόμενος εν τω ιερώ ασκητηρίω του Οσίου Γέροντος Δαυΐδ.

Ως πνευματικός και εξομολόγος εδέχθη εις το Ιερόν Επιτραχήλιον και ανέπαυσε πλήθος πολύ των προσελθόντων· Επισκόπων, Κληρικών, Μοναχών και αναριθμήτων προσκυνητών, παρά τα σοβαρά και οδυνηρά προβλήματα της υγιείας του. Διεκρίθη δε ως διακριτικός και εις τα πατερικά μέτρα φιλάνθρωπος πνευματικός.

Παροιμιώδης ακόμη υπήρξε η ελεημοσύνη του, χάρις εις την οποίαν είδε και έζησε και διηγήθη θαύματα της δυνάμεως του Θεού και της θερμής πίστεώς του πολλά. Δίχως υπερβολήν, ως ιλαρός δότης, «έδωκεν, εσκόρπισεν τοις πένησιν· η δικαιοσύνη αυτού μένει εις τον αιώνα» (Β Κορ. θ , 9).

Ο όσιος Γέρων Ιάκωβος εκοιμήθη εν Κυρίω τη 21η Νοεμβρίου 1991, ολίγον χρόνον προ της κοιμήσεως του προσφάτως ανακηρυχθέντος Οσίου Πορφυρίου του Καυσοκαλυβίτου – του Ευβοέως. Ο Γέρων Πορφύριος, πληροφορηθείς την κοίμησιν του π. Ιακώβου, ωμίλησε περί της αγιότητος Αυτού και περί του σπανίου του χαρίσματος, το οποίον, καθώς είπεν, εκ ταπεινοφροσύνης περιέκρυβεν.

Έκτοτε, εν τη Ιερά Μονή συρρέει πλήθος πιστών, εχόντων την συνείδησιν ότι προστρέχωσι, ίνα τιμήσωσι άγιον και επικαλεσθώσι υπέρ εαυτών και αλλήλων τας θεοπειθείς πρεσβείας του και ουχί δια να προσευχηθώσι υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής αυτού, καθώς συμβαίνει εις τα υπέρ των συνανθρώπων ημών τελούμενα μνημόσυνα.

Προς τούτοις συνηγορεί και η ύπαρξις πολλών θαυμαστών γεγονότων, προς δόξαν του εν Τριάδι Αληθινού Θεού ημών, όστις «τοις αγίοις τοις εν τη γη αυτού εθαυμάστωσεν» (Ψαλμ. ιε , 3).

Ο Γέρων Ιάκωβος ζήσας εν ταις ημέραις ημών ετελείωσε τον δρόμον της ευσεβείας, φυλάξας την αληθή ομολογίαν, λόγοις και έργοις, υπακούσας εις την θείαν προτροπήν· «άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ άγιος ειμί Κύριος ο Θεός» (Λευιτ. 20, 7 και Α΄ Πέτρ. α΄, 16) και μιμητής των οσίων και των αγίων γενόμενος ασφαλώς έχει και κλήρον και μερίδα μετ’ Αυτών, ευχόμενος ακαταπαύστως υπέρ ημών, ίνα καταξιωθώμεν και ημείς τυχείν του εφετού και απολαύσωμεν των αποκειμένων αγαθών, «α ητοίμασεν ο Θεός τοις αγαπώσι Αυτόν» (Α Κορ. β , 9).

Κατετάγη επισήμως εις το Αγιολόγιον της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τη 27η Νοεμβρίου 2017, υπό του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και της περί Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατόπιν προτάσεως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ.

Χρυσοστόμου, κανονικώς εγκριθείσης και διαβιβασθείσης υπό της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, προεδρεύοντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.